

Układ pozycji, zgodnie z dotychczasową praktyką, według międzynarodowej leśnej klasyfikacji oksfordzkiej, której symbole cyfrowe są podane pod tekstem każdego streszczenia.

1 CZYNNIKI ŚRODOWISKA. BIOLOGIA

146

156.2 : 451.2

IBL

Gossow H.: Tragfähigkeitskriterien und Schalenwildregulierung. **Kryteria dopuszczalności a regulacja pogłowia zwierzyny spałującej.** Forstarchiv 1975 Jg 46 H. 12 s. 254—258, 2 rys. 1 tab. bibliogr. 24 poz. sum. — Nadmierny rozwój zwierzyny spałującej w lasach, komplikuje zagadnienia hodowlane, produkcyjne i ochronne. Czynnikiem regulującym mogą tu być zwierzęta drapieżne (wilk i ryś), lub odstrzał. Ponieważ nadmierne pogłowienie jest głów-

nie wynikiem rozmnażania (w mniejszym stopniu przywędrowaniem z innych okolic), należy w większym stopniu stosować odstrzał samic. Na terenach rekreacyjnych, gdzie działalność łowiecka jest utrudniona, należy w większej mierze korzystać z groduzenia i podkarmiania, wykorzystując ostatnie zdobycze z tej dziedziny. W niektórych nadleśnictwach na południu RFN ilość zwierzyny spałującej dochodzi do 12 szt./ha. (W.B.)

2 HODOWLA LASU

147

221.1 : 228.2 — — 174.7 Pinus

IBL

Peřina V.: Šiřka hološeći v borových porostech. **Szerokość zrębów w drzewostanach sosnowych.** Les. Pr. 1975 R 54 nr 4 s. 160—164, 2 fot. 3 wyk. — Na 51 zrębach o różnej szerokości i ukierunkowaniu w 6 nadleśnictwach wykonano pomiary drzewek sosny w wieku 5—7 lat. Na tej podstawie stwierdzono, że dla rozwoju upraw sosnowych najkorzystniejsza jest szerokość zrębu 60—80 m (obecnie stosuje się

przeważnie zręby o szer. 30 m). Ukierunkowanie zrębu ma mniejsze znaczenie, najlepszy rozwój sosny stwierdzono jednak na zrębach o kierunku południe-północ. Przy ściance drzewostanu ilość wody w glebie uprawy jest znacznie mniejsza, ponieważ pobierają ją korzenie starych drzew. O 10—15% mniejsza jest również ilość rosy w cieńcu ściany drzewostanu. (S.K.)

148

231 (437)

IBL

Pivko, I.: Perspektívy prirodzenej obnovy leśných porastov v ĀSSR. **Perspektywy naturalnego odnowienia drze-**

wostanów w CSRS. Les. Pr. 1975 R. 54 nr 2 s. 68—72. — Udział naturalnego odnowienia w lasach CSRS nie osiąga

10% i wykazuje tendencję spadkową. Główną przyczyną takiego stanu jest nieuwzględnianie tego sposobu odnowienia w planach hodowlanych i w premiowaniu. Wzrastające stale znaczenie pozagospodarczych funkcji lasu sprawi, że naturalne odnowienie stanie się w przyszłości niezbędną formą biologizacji odnowienia a zwiększenie jego udziału

149

Šindelař J.: Diskusní otázky spojené se zakládáním samenných porostů v České socialistické republice. **Dyskusyjne kwestie związane z zakładaniem upraw pochodnych w CRS.** Les. Pr. 1975 R 54 nr 4 s. 153—159, 3 fot. — Wytyczne w sprawie zakładania i prowadzenia upraw pochodnych zostały w CRS wydane w 1971 r. Omówienie zagadnień w wytycznych jest jednak zbyt lakoniczne i wymaga komentarza. Materiał do zakładania upraw pochodnych powinien pochodzić z nie mniej niż 20

150

Kočov M.: Kvalita kmeņa provenienci na 2. medzinrodej proveniennej pokusnej ploche so smrekovcom na Podbanskom. **Jako strzał modrzewia na II międzynarodowej proweniencyjnej powierzchni doświadczalnej w Podbanskem.** Les. Čas. 1975, R 21 čis. 2 s. 113—124, 1 rys. 5 tab. 5 wykř. bibliogr. 25 poz. rez. sum. Zsfg. — Powierzchnia z Podbanskem obejmuje 8 podstawowych proweniencji mizynarodowych, w tym modrzewia z Bliżyna, oraz 1 rumunsk i 5 słowackich. Oceniano na niej jako strzał drzewek

151

Worrall J.: Provenance and clonal variation in phenology and wood properties of Norway spruce. **Zmienno proweniencyjna i klonalna w odniesieniu do fenologi oraz cech drewna świerka zwyczajnego.** Silvae Gen. 1975 Bd 24 H. 1 s. 2—5, 1 tab. 1 wykř. bibliogr. 38 poz. — W doświadczeniach prowe-

będzie koniecznym środkiem racjonalizacji intensywnego gospodarstwa leśnego. Wymaga to jednak opracowania odpowiednich wytycznych, zaliczenia odnowienia naturalnego do planu prac hodowlanych, stworzenie bodźców materialnych oraz przygotowania warunków technicznych. (S.K.)

232

drzew rosnących wewnątrz drzewostanu uznanego. Uprawa nie powinna być mniejsza niż 1,5 ha. Nasiona należy zbiera z drzew obficie obradzajcych tylko w roku dobrego lub sredniego urodzaju. Do zakładania upraw pochodnych nie powinno się uywa nasion tylko z drzew doborowych. Uprawa powinna być zaozona jednorazowo. Domieszka innych gatunków nie może przeszkadza w przyszłym zapylaniu. Drzewostany uznane powinny być odnawiane samosiewnie. (S.K.)

IBL

232.12 — — 174.7 Larix

w wieku 7 lub 8 lat, przy czym wyróżniano drzewka proste, lekko skrzywione i silnie krzywe oraz drzewka skarłowaciałe i rozpieracze. Wszystkie pochodzenia karpaccie mają znacznie lepszą jako strzał ni alpejskie. Z badanych 14 proweniencji najlepszą jako ma modrzew ze Smokowca (Tatry Słowackie, ok. 1200 m n.p.m., 48,5% drzewek prostych), który rownie jest najwyższy (2,81 m). Na drugim miejscu znalazł się modrzew z Bliżyna (21,8% prostych drzewek), przyrastający rownie szybko (2,48 m). (S.K.)

IBL

232.13 : 165.59 — — 174.7 Picea excelsa

niencyjnych nad świarkiem w Deering, New Hampshire oraz Petawawa, Ontario, stwierdzono zroźnicowanie pomiędzy proweniencjami i rodami pod względem wielu cech wzrostowych i wlaciwoci drewna. Duże zroźnicowanie w obrębie proweniencji i dosyc wysoka powtarzalno, lub odziedziczal-

IBL

ność cech wskazują, że dla wielu cech selekcja osobnicza może być bardziej korzystna niż selekcja proveniencji. Terminy rozpoczęcia i kończenia wzrostu były dosyć silnie skorelowane z szerokością geograficzną miejsca pochodzenia proveniencji. Północne proveniencje później rozpoczynały i koń-

152 232.13 — — 174.7 Pinus silvestris

IBL

Andersson E., Hattemer H. H.: Growth and flowering of primary and secondary grafts of Scotch pine. **Wzrost i kwitnienie prymarnych i sekundarnych szczepów sosny pospolitej.** Silvae Gen. 1975 Bd 24 H. 2/3 s. 49—54, 1 rys. 7 tab. bibliogr. 10 poz. Zsfg. — Stwierdzono brak uchwytnych różnic pomiędzy tymi dwoma typami szczepów. U pojedynczych klonów warunki szczepienia wpływały na wzrost szczepów

153

232.312.1

IBL

Skala J.: Nové stupačky k lezení na stromy. **Nowe włazy do wchodzenia na drzewa.** Les. Pr. 1975 R 54 nr 7 s. 323—325, 1 rys. — Dotychczas używane włazy kolcowe są niewygodne w użyciu, ponieważ na skutek tylko jednego punktu oparcia (kolec) powodują silne odchylenie nogi zrywacza. W Orawskim Podzamku (Słowacja) opracowano ulepszone włazy (patent nr 118701),

czyły wzrost w okresie wegetacyjnym. Ciężar właściwy i udział drewna późnego malały ze zwiększeniem szerokości geograficznej. Nie stwierdzono korelacji pomiędzy bieżącym przyrostem wysokości a wysokością i grubością w wieku 30 lat dla poszczególnych proveniencji. (W.J.)

i liczbę kwiatów żeńskich w pierwszym dziesięcioleciu. Korelacja środowiskowa pomiędzy liczbą kwiatów żeńskich i męskich była bliska zera. Korelacja pomiędzy obradzaniem w poszczególnych latach a typami szczepów była umiarkowana. Liczba kwiatów żeńskich lub szyszek była dodatnio skorelowana z wielkością korony szczepu, natomiast liczba kwiatostanów męskich była wyraźnie niezależna. (W.J.)

które dają dwa punktu oparcia — jeden stanowi kolec wbity w drzewo a drugi podpórka, opierająca się znacznie niżej o strzałę drzewa. Poza tym w nowych włazach jest znacznie szersze oparcie dla stopy zrywacza. Dzięki tym zmianom w konstrukcji włazów wchodzenie na drzewo jest o wiele wygodniejsze i mniej męczące dla robotnika. (S.K.)

154

232.329.6

IBL

Lokvenc T.: První zkušenosti s pěstováním semanáčků v papírových buňkách. **Pierwsze doświadczenia z hodowaniem siewek w doniczkach papierowych.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 5 s. 215—219, 1 fot. 1 rys. — W 1974 r. przeprowadzono półgospodarcze sprawdzenie przydatności fińskiej metody hodowania siewek w doniczkach papierowych (paperpots) w ośrodku szkółkarskim Tynište n. Orł. Nasionami sosny, modrzewia, jedlicy, świerka obsiano 500 tys. doniczek o średnicy 3,8, 5,0, 6,0

i 7,5 cm i wysokości 7,5 cm. Obsiane doniczki przekazano do 5 ozlp. Po 5 miesiącach (w połowie sierpnia) wysokość siewek sosny wynosiła 10—18 cm, modrzewia 6—30 cm, jedlicy średnio 18 cm a świerka 11 cm. 40% doniczek okazało się bez siewek. Najlepsze okazały się doniczki o średnicy 6,0 cm a dla sosny — 3,8 cm. Hodowanie siewek w doniczkach wymaga automatycznego zraszania oraz ścisłego przestrzegania ustalonej technologii i terminów. (S.K.)

Sell'-Bekman I. Ja., Smirnov S. D.: Dvuchletnee ispol'zovanie torfjano-mineralnogo grunta v teplicach. **Dwuletnie wykorzystanie gleby torfowo-mineralnej w szklarniach.** Les. Choz. 1975 nr 5 s. 46—48, 1 tab. — Dwuletnie wykorzystanie gleby torfowo-mineralnej w szklarniach jest celowe, uzasadnione i umożliwia obniżenie kosztów produkcji siewek w szklarni, wydatków na nawożenie mineralne, wapno i mikroelementy. W pierwszym roku na glebie tej należy produkować gatunki iglaste,

mniej wymagające wapnowania. W drugim roku hoduje się gatunki liściaste, należy jednak zasilić glebę 1/10 dawki nawozów fosforowo-potasowych. W tej ilości znajduje się 1,45 kg superfosfatu i 0,80 kg siarczanu potasowego. Przy powtórным wykorzystaniu gleby wapnowanie i wysiew mikroelementów nie jest konieczne. Odżywanie azotem gatunków liściastych odbywa się przez zraszanie nawozami płynnymi 3 lub 4 razy w sezonie. (R.M.)

Valdmann F.: Výroba obalovaných sazenic u LZ Bečov nad Teplou. **Produkcja doniczekowanych sadzonek w nadl. Becov nad Teplou.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 5 s. 227—228, 1 fot. — W nadleśnictwie Bečov opracowano urządzenie do doniczekowania sadzonek (patent PV 4605-74 z dn. 1.7.1974). Według podanego opisu urządzenia i technologii niewykwalifikowany robotnik w ciągu dnia pracy może zadoniczekować 500 sadzo-

nek. Siewki doniczkuje się w preparowanym torfie w folię z polichloroku winylu, spinaną prostą zapinką. Sadzonki w takich doniczkach o średnicy 6,5 cm i wys. 20 cm przetrzymuje się na trocinach przez 1 lub 2 sezony wegetacyjne. Koszt 1000 zadoniczekowanych sadzonek wynosi 322 kor. Do sadzenia używa się rurowego kostura, którym robi się jamki o wymiarach doniczki. (S.K.)

Lokvenc T.: Požadavky na sazenice pro mechanizovanou výsadbu. **Wymagania dla sadzonek do zmechanizowanego sadzenia.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 7 s. 306—308. — Przed zastosowaniem sadzarek należy najpierw przygotować w szkółkach materiał sadzeniowy odpowiedniej jakości, aby uzyskać właściwe efekty sadzenia mechanicznego. Do sadzarek należy stosować sadzonki o wysokości co najmniej 15 cm u sosny a 26 cm

u świerka, modrzewia, jedlicy i liściastych, o skupionym systemie korzeniowym (co uzyskuje się przez podcinanie na określonej głębokości od dołu i podcinanie boczne). Sadzonki powinny być wyrównane co do wysokości, wtedy sadzenie wypada równo. Przed wysychaniem w zasobnikach zabezpiecza się sadzonki antydesyntami (np. Agricolem). (S.K.)

Prudič Z.: Rekultivace výsypek a topoly. **Rekultywacja zwałowisk a topole.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 3 s. 125—127, 1 rys. 4 tab. 1 wykř. — Na zwałowiskach w północnoczeskim zagłębiu węgla brunatnego wysadzono w 1958 r. topole różnych odmian. W 1974 r. wyko-

nano pomiar 16-letnich drzew *Populus marilandica*. Wysokość przeciętnego drzewa wynosiła 12,6 m a pierśnica bez kory 18,0 cm. Przy wieźbie wyjściowej 3×3 m w wieku 16 lat miąższość grubizny w korze wynosiła 145 m³/ha, co daje przeciętny przyrost roczny 9,06 m³.

Choć topole te nie tworzą powierzchni doświadczalnej, wysadzono je bowiem w celach gospodarczych, to wyniki wskazują na przydatność ich jako ga-

tunku przedplonowego do rekultywacji zwałowisk przy kopalniach odkrywkowych. (S.K.)

159

236 : 232.425.2 Picea, Larix

IBL

Romanov A. P.: Vlijanie ljupina na kul'tury eli i listvennicy. **Wpływ łąbinu na uprawy świerka i modrzewia.** Les. Choz. 1975 nr 7 s. 15—17, 1 fot. 1 tab. bibliogr. 5 poz. — W końcu trzeciego roku po wprowadzeniu łąbinu wieloletniego do międzyrzędów sadzonki świerka i modrzewia na działkach z łąbinem były bardzo wyraźnie wyższe niż na działkach kontrolnych (bez łą-

binu). Również w latach następnych świerk i modrzew na działkach łąbinowych przyrastały szybciej niż na kontrolnych. Od drugiego roku rozwoju łąbin wypiera chwasty, co ułatwia pielęgnowanie upraw. Większy udział drzewek świerka o prostych strzałach i bez wad na działkach z łąbinem świadczy, że łąbin korzystnie wpływa na formowanie strzał. (R.M.)

160

238 — — 176.1 Populus

IBL

Kohán Š.: O problematike pestovania topoľov v radových výsadbach. **O problematyce uprawy topoli w nasadzeniach rzędowych.** Les. Čas. 1975 R. 21 čís. 3 s. 203—216, 6 tab. bibliogr. 20 poz. rez. sum. Zsfg. — Badania przeprowadzono na nizinie wschodnio-słowackiej w dolinie Bodrogu, gdzie nad ciekami wodnymi licznie wysadzono topole, przede wszystkim odmiany Robustá. Mierzono drzewa 11—15-letnie, sadzone w odstępach 2 do 4 m na różnych siedliskach z wpływem wody podziemnej

lub bez wpływu. Produkcyjność 15-letnich nasadzeń 1-rzędowych zależnie od więźby początkowej i siedliska wynosiła 150—300 m³/km a 2-rzędowych 300—500 m³/km. Stanowi to dostateczną podstawę do oceny, że w wieku ok. 25 lat uzyska się produkcję 250—400 m³/km w 1-rzędowych a 400—600 m³/km w 2-rzędowych nasadzeniach przy grubości drzew 40—50 cm. Drzewa w takich nasadzeniach należy podkrzesywać i przerzedzać. (S.K.)

161

242 Abies alba

IBL

Vyskot M.: K problematice jedle. **O problematyce jodły.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 6 s. 271—275, 1 fot. 3 wykr. — W drzewostanie jodłowym z odnowienia naturalnego po cięciu częściowym w 1921 r. w Lasach WSR Brno założono w 1959 r. powierzchnie trzebieżowe. W wieku 50 lat całkowita biomasa 991 drzew na 1 ha wynosiła 246,3 m³ a sucha masa 133,8 t/ha, z czego część nadziemna stanowiła 88%. Do klasy góru-

jących i panujących zaliczono 372 drzewa. Masa tych drzew stanowi 96% ogólnej masy. Roczny przyrost na grubość u drzew górujących wynosił 2,5 mm, gdy u współpanujących tylko 1 mm. Żywotność jodły w drzewostanach w bardzo dużym stopniu zależy od techniki pielęgnowania, która musi umożliwiać najlepszym drzewom prawidłowe rozwijanie bogatych koron.

(S.K.)

3 NAUKA O PRACY. POZYSKANIE DREWNA. PRACE ZREBOWE I TRANSPORT. INŻYNIERIA LEŚNA

162

307 : 663.24

IBL

Šatalov V. G., Bezel' V. I.: Ocenka effektivnosti ispol'zovanija mašino-trak-

tornogo parka v lesnom chozjajstve. **Ocena efektywności wykorzystania par-**

ku maszynowo-ciągnikowego w gospodarstwie leśnym. Les. Čoz. 1975 nr 8 s. 64—68, 1 tab. — Określono niezbędne wskaźniki służące do ustalenia efektywności wykorzystania parku ciągnikowego na szczeblu przedsiębiorstwa, zjednoczenia i ministerstwa; przeprowadzono analizę tych wskaźników oraz przedstawiono wytyczne ich stosowa-

nia. Wdrożenie systemu wskaźników do sprawozdawczości rocznej umożliwi obiektywne i wszechstronne uzyskanie danych o efektywności wykorzystania maszyn a w przyszłości może służyć za podstawę do mechanizacji ewidencji i analizy sprawozdawczości w zakresie maszyn i mechanizmów w gospodarce leśnej. (R.M.)

163

35 : 238 — — 176.1 Populus

IBL

Mláka J.: Použité sortimentovej metódy v predrubných šlachtených topolových porastach. **Zastosowanie metody sortymentowej w przedrubnych selekcyjnych plantacjach topoli.** Les. Čas. 1975 R. 21 čis 1 s. 45—54, 4 tab. 6 wykř. bibliogr. 6 poz. — Badania miały na celu poznanie przydatności tej metody w plantacjach selekcyjnych i określenie ewentualnych oszczędności czasu wynikającej z jej stosowania. Przeprowadzono je w nadl. Palarikovo nad Wagiem w 16-letniej plantacji o zadrze-

wieniu 0,9, bonitacji 3 i więźbie 3,5××3,5 m; miąższość przeciętnego drzewa wynosiła 0,21 m³ a gałęzistość 70%. Metoda sortymentowa, polegająca na wyróbce w drzewostanie wyrzynków o dług. 2—5 m i wywozie ich zestawem wywozowym VS-3, daje oszczędności czasu w rozmiarze 30 min./m³ przy ścince i 25 min./m³ przy wywozie a pracę przy wywozie czyni znacznie lżejszą i wydatnie poprawia warunki bhp. (S.K.)

4 SZKODY W LESIE. OCHRONA LASU

164

411 : 413 — — 145.7×19.92

IBL

Vité J. P.: Möglichkeiten und Grenzen der Pheromonenanwendung in der Borkenkäferbekämpfung. **Możliwości i granice stosowania feromonów do zwalczania korników.** Z. angew. Ent. 1975 Bd 77 H. 2 s. 325—329, 3 fot. bibliogr. 11 poz. — Efekty punktowego stosowania feromonów do zwalczania korników zależą m. in. od terminów ścięcia i terminu opryskiwania drzew substancjami zapachowymi. Stosowane feromony zanęcają także duże ilości owadów drapieżnych, co stanowi wadę

omawianej metody zwalczania. Stosowanie feromonów prowadzi do zasiedlenia pobliskich drzew stojących, które trzeba wycinać i korować. Autor wyraża przekonanie, że stosowanie feromonów do zwalczania korników może się okazać zabiegiem łatwiejszym i skuteczniejszym aniżeli metoda pułapkowa. Perspektywiczną jest jak się zdaje metoda stosowania feromonów na dużej powierzchni przy użyciu samolotów przy której następuje rozproszenie korników. (Z.S.)

165

411 : 453

IBL

Hurpin B.: Perspectives et contraintes de la lutte microbiologique. **Perspektywy i granice mikrobiologicznego zwalczania (owadów).** Z. angew. Ent. 1975 Bd 77 H. 4 s. 377—386, bibliogr. 32 poz. res. — Mimo znajomości kilkuset spraw-

ców chorób u owadów, w handlu znajduje się jedynie kilka lub kilkanaście preparatów mogących znaleźć zastosowanie w praktyce ochrony roślin. Wynika stąd konieczność zintensyfikowania badań w zakresie patologii i ekologii,

mikrobiologii i technologii, higieny itd. w celu wykorzystywania w większym niż dotychczas zakresie biopreparatów w zintegrowanej metodzie ochrony roślin. Badania te powinny być prowa-

dzone w ramach współpracy międzynarodowej pomiędzy instytutami naukowo-badawczymi, zakładami przemysłowymi i specjalistami z zakresu patologii roślin. (Z.S.)

166

414.4

IBL

Šrámek O.: K používání chemických přípravků v lesním hospodářství. **O stosowaniu preparatów chemicznych w gospodarstwie leśnym.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 2 s. 56—58. — Rozpowszechnione stosowanie insektycydów a ostatnio również herbicydów daje w wielu wypadkach duże korzyści i oszczędność żywej pracy, stwarza jednak często znaczne niebezpieczeństwo. Pestycydy

stanowią istotne zagrożenie środowiska i na określonych obszarach (np. w rejonach ujęć pitnej wody) nie mogą być w ogóle używane. Ich działanie zależy w znacznym stopniu od warunków lokalnych i pory roku. Niektóre pestycydy i ich toksyczne produkty utrzymują się bardzo długo i mogą oddziaływać nawet na układ dziedziczny roślin (S.K.)

167

424.5

IBL

Políšek J.: Zasolení půd a odumírání lesních porostů na Plzeňsku. **Zasolenie gleb a obumieranie drzewostanów w rejonie Pilzna.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 3 s. 123—125, 2 fot. — W kilku drzewostanach w okolicach Pilzna stwierdzono szybkie obumieranie masowe drzew. Analiza chemiczna gleb i igliwia z drzewostanów obumarłych i zamierających wykazała, że pH — H₂O z 3,78—4,50 zwiększyło się do 5,24—6,40; zawartość dostępnego Na₂O w glebie drzewo-

stanów chorych wzrosła o 620—1600%. K₂O — o 370—700%, chloru — 1100—3650%, a SO₄ — o 400—1630%. W igłach z 3 ostatnich lat u drzew chorych było Na₂O o 343—490% więcej, niż w igłach drzew zdrowych a chloru o 375—466% więcej. Te zmiany zawartości wymienionych składników zostały spowodowane zasoleniem gleb przez rozpuszczone sole, używane zimą, do posypywania szos. (S.K.)

168

432.2,3

IBL

Rezultaty ispytáníj polosprokladyvateľja PF-1. Oprac. Kolessnikov Ju. I. i in. **Rezultaty próbných badań urządzenia do zakładania pasów PF-1.** Les. Choz. 1975. 1975 nr 8 s. 69—71, 2 fot. 2 tab. 1 wykr. — Przedstawiono wyniki badań oraz charakterystykę techniczną i pracę urządzenia przeznaczonego do wykonywania szerokich mineralizo-

wanych pasów przeciwpożarowych, oraz do prac mających na celu profilaktyczne zagospodarowanie przeciwpożarowe terenów leśnych jak również do renowacji pasów przeciwpożarowych. Wskaźniki agrotechniczne, energetyczne i techniczno-eksploatacyjne urządzenia PF-1 świadczą o jego wydajnej i o wysokiej jakości pracy. (R.M.)

169

432.2.3

IBL

Kurbatskij N. P.: Perspektivy sovershenstvovaniija tehniki ochrany lesov ot požarov. **Perspektywy doskonalenia techniki przeciwpożarowej ochrony lasu.** Les. Choz. 1975 nr 7 s. 77—79. — Roz-

patrzono zagadnienie stosowania w perspektywie nowoczesnej techniki wykrywania i zwalczania pożarów leśnych z uwzględnieniem metody ogniowej, chemicznej i lotniczej (w tym wykry-

wania pożarów przy pomocy sztucznych satelitów Ziemi). Szczególny nacisk położono na konieczność oczyszczania zrębów, rozwój dróg leśnych, prognozowa-

nie stopnia niebezpieczeństwa powstania pożarów w różnych warunkach atmosferycznych oraz wzrost mechanizacji gaszenia pożarów leśnych. (R.M.)

6 URZĄDZANIE LASU. EKONOMIKA GOSPODARSTWA LEŚNEGO. ADMINISTRACJA I ORGANIZACJA GOSPODARSTWA LEŚNEGO

170

681 (437)

IBL

Šilar J., Báča O.: Nový model organizace a řízení v odvětví lesního hospodářství. **Nowy model organizacji i zarządzania w resorcie gospodarki leśnej.** Les. Pr. 1975 R. 54 nr 3 s. 100—110. — Od 1974 r. obowiązuje w leśnictwie CRS trójstopniowa struktura przedsiębiorstw leśnych — okręgowy zarząd lasów państwowych, nadleśnictwo, leśnictwo. W CRS jest 7 ozlp, przeciętna powierzchnia lasów w ozlp wynosi 342 tys. ha

a roczne pozyskanie 1412 tys. m³. Liczba nadleśnictw zmaleje do 100 a przeciętna powierzchnia zwiększy się do 24,5 tys. ha, zaś pozyskania roczne — do 99 tys. m³. Liczba leśnictw zmniejszy się do 591, zaś powierzchnia wzrośnie do 4000 ha. Omówiono jednostki usługowe resortu, funkcje i kwalifikacje personelu, cele i oczekiwane efekty zmian organizacyjnych oraz zasady realizacji nowego modelu. (S.K.)

8 PRODUKTY LEŚNE I ICH UŻYTKOWANIE

171

892.69

IBL

Mjasnikov I. E.: Zagotovka soka lesnych derevev. **Pozyskanie soku z drzew leśnych.** Les. Choz. 1975 nr 5 s. 92—93. — Sok z drzew leśnych, który zawiera aminokwasy, enzymy, fitohormony, fitosterole, węglowodany, lipidy, proteidy, globuliny, kwasy organiczne, fitoplazmy, od dawna wykorzystywano jako napój do celów kosmetycznych, a w wielu wypadkach jako lekarstwo. Przedstawiono prace naukowców i praktyków

nad udoskonaleniem i racjonalizacją pozyskania i wykorzystania soków z brzozy, klonu, grabu, buka i olszy w USA, Kanadzie, ZSRR, Francji, CSRS i Rumunii. Prawidłowe organizowanie pozyskania soku z drzew leśnych nie wywiera ujemnego wpływu na ich wzrost, w drzewach nie zachodzą zmiany wewnętrzne, a liście nie żółkną i nie opadają. Pozyskanie soku wpływa również na dojrzewanie nasion drzew. (R.M.)

9 LASY I LEŚNICTWO W GOSPODARCE NARODOWEJ

172

906 + 907

IBL

Niesslein E.: Mehrzweckforstwirtschaft im Betriebsmodell. **Wielozadaniowa gospodarka leśna w modelowym przedsiębiorstwie.** Forstwiss. Cent.-Bl. 1976 Jg 95 H. 1 s. 45—51, 2 rys. bibliogr. 9 poz. sum. — Wielozadaniowa gospodarka jest sumą produkcji drewna, oraz ochronnych i rekreacyjnych funkcji lasu, ze

społecznego punktu widzenia traktowanych równorzędnie. Od strony ekonomicznej sumowanie takie jest niewskazane, gdyż funkcje te działają równokierunkowo. W celu uwypuklenia tych spraw gospodarstwo leśne przedstawiono jako zespół obiektów leśnych spełniających różne zadania. Jeśli ich po-

wiązania rynkowe są od siebie niezależne to wytwarzanie drewna nie koliduje z pozostałymi funkcjami i następuje rozgraniczenie kosztów. Omówiono zagad-

173

907.2/4

IBL

Smirnov I. I.: Rozvitie sanitarno-gigieničeskich i rekreacionnych funkcji lesov. **Rozwój sanitarno-higienicznych i rekreacyjnych funkcji lasów.** Les. Choz. 1975 nr 6 s. 44—48. — Podkreślano, że w pochłanianiu lotnych emisji przemysłowych czynnie uczestniczą zarówno rośliny drzewiaste, rosnące na terytorium miast, jak również i przylegające do nich lasy. Obecnie normy zadrzewienia, przenoszone mechanicznie na okresy perspektywiczne w przeliczeniu tylko na 1 mieszkańca, nie uwzględ-

174

907.2

IBL

Papánek F.: Rekreácia ako enviromantelny úžitok lesa. **Rekreacja jako środowiskowa korzyść z lasu.** Les. Čas. 1975 R. 21 čis. 2 s. 125—137, 1 rys. 4 tab. 1 wyk. bibliogr. 9 poz. — rez. sum. Zsfg. — W 1950 r. lasy produkcyjne stanowiły w CSRS 95% a ochronne 5% powierzchni leśnej a w 1970 r. — odpowiednio 80% i 20%. Zagadnienie rekreacji przedstawiono w warunkach Słowacji. Omówiono rozmiar rekreacji (ogółem 100 mln dni rocznie), strefy dostępności wg liczby turystów i odległo-

175

945.31

IBL

Studitskij A. A.: Aktual'naja problema podgotovki kadr vysšej kvalifikacii. **Aktualny problem kształcenia kadr o wyższych kwalifikacjach.** Les. Choz. 1975 nr 6 s. 19—21. — Przedstawiono główne tezy dyskusji na łamach prasy branżowej na temat modelu specjalisty leśnego. Scharakteryzowano nowy plan nauczania na wydziałach leśnych, odpowiadający współczesnym wymaganiom stawianym inżynierom leśnikom.

nienie odszkodowań z tytułu zakładania i konserwacji urządzeń wypoczynkowych, oraz wyrządzanych szkód.

(W.B.)

niąją charakteru zmian jakościowych w rozwoju miast i miejskich aglomeracji i potencjału przemysłowego, wielkości i charakteru zanieczyszczeń, dynamiki struktury architektoniczno-planistycznej, zespołu czynników geograficznych, klimatyczno-meteorologicznych i innych wpływających w sposób istotny na sanitarno-higieniczny stan miast. Określono podstawowe zagadnienia związane z wykorzystaniem roślinności leśnej dla poprawienia życia ludzi w regionach zurbanizowanych. (R.M.)

ści oraz kalkulację kosztów rekreacji w lesie, która obejmuje koszt zagospodarowania terenu do celów wypoczynkowych oraz straty powodowane w lesie przez wypoczywających; straty te wyrażają się kwotą 3000 koron/ha/rok, lub 10 koron za 1 dzień wypoczynkowy. Jedynym rozsądnym i efektywnym rozwiązaniem jest zaspokojenie społecznej potrzeby wypoczynku przez leśnictwo, co powinno należeć do zadań urządzania lasu i administracji leśnej.

(S.K.)

Zwrócono uwagę na specjalizację studentów, która — zdaniem autora — jest niedostateczna wobec nowych wymagań, na braki w szkoleniu zaocznym, na niedostateczne wyposażenie zakładów naukowych w nowoczesny sprzęt techniczny i laboratoryjny. Zaproponowano wnioski zmierzające do zmniejszenia płynności kadr, poprawy ich warunków materialno-bytowych itd. (R.M.)

Autorzy analiz:

W.B. — mgr inż. W. Brodzikowski

W.J. — dr inż. W. Józefaciuk

S.K. — mgr inż. S. Kocięcki

R.M. — mgr R. Malec

Z.S. — prof. dr hab. Z. Sierpiński

Przegląd Dokumentacyjny Leśnictwa zawiera jedynie niewielką część analiz dokumentacyjnych z zakresu leśnictwa. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych. Centrum Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej (w skrócie CİNTE, Warszawa, Al. Niepodległości 186) przyjmuje zgłoszenia na prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy.

Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 30 groszy.

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej Instytutu Badawczego Leśnictwa — branżowy ośrodek informacji leśnictwa — wykonuje za zwrotem kosztów kserokopie i mikrofilmy publikacji, objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym jak i kartami dokumentacyjnymi.

Z LITERATURY

Józef Partyka. BIBLIOGRAFIA OJCOWSKIEGO PARKU NARODOWEGO (ZA OKRES DO KOŃCA 1973 R.). Kraków: 1976, 228 s., Ojcowski Park Narodowy Muzeum im. prof. Władysława Szafera.

Bibliografia retrospektywna obejmująca okres XIX i XX w. do 1973 r. Prezentuje około 1500 pozycji publikacji naukowych wykonanych w całości lub częściowo na materiale z terenu Parku i jego okolic: prac popularnonaukowych, reportaży oraz

innych artykułów z prasy tygodniowej i codzienne. Zakres bibliografii zdecydowanie wykracza poza teren Parku Ojcowskiego i obejmuje tereny przyległe jak: Groty, Nietoperzową i Mamutową, oraz miejscowości Bębło, Saspów, Jerzmanowice, Hamernia i Korzkiew. Niniejsza bibliografia jest tym cenniejsza, że jest najobszerniejszą bibliografią dotyczącą tego terenu napisaną dotychczas.